GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA" IESE ÎN FIECARE ḐI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ XLVIII.

SE PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondă 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 219. *Mercurĭ 2 (14) Octomvre.* **1885.**

Nou abonamentŭ
la
„Gazeta Transilvaniei".

Cu 1 Octomvre st. v. 1885 se începe unŭ nou abonamentŭ, la care invitămŭ pe toțĭ onorații amicĭ și sprijinitorĭ ai fóiei nóstre.

Prețulŭ Abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:
pe trei lunĭ **3 fl.**
„ șése „ **6** „
„ unŭ anŭ **12** „

Pentru România și străinătate:
pe trei lunĭ **10 francĭ**
„ șése „ **20** „
„ unŭ anŭ **40** „

Rugămŭ pe domnii abonențĭ, ca sĕ bine-voiască a-șĭ reînoi de cu vreme abonamentulŭ, ca sĕ nu se întrerupă espedițiunea ḑiarului.

Domnii ce se vorŭ aboná din nou sĕ binevoéscă a arĕta și posta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei".

Brașovŭ, 1 (13) Octomvre 1885.

Scriamŭ ḑilele trecute:

„Obrăsnicia dușmanilorŭ némului românescŭ isvoresce în mare parte din slăbiciunile nóstre și din nepăsarea de care se facŭ culpabilĭ cei ce suntŭ chemațĭ a luptá în fruntea poporului, pentru apĕrarea intereselorŭ sale.

„Dacă atitudinea conducĕtorilorŭ poporului românŭ ar fi mai energică, décă ei între marginile legale arŭ face totŭ ce le stă în putință spre a combate violențele și abusurile nenumĕrate, de carĭ sufere bietulŭ nostru poporŭ, atuncĭ, suntemŭ convinșĭ, că nu s'arŭ puté petrece lucrurile ce se petrecŭ în unele părțĭ ale multŭ cercatei nóstre patrie".

In numĕrulŭ de erĭ amŭ datŭ locŭ unei descrierĭ a multelorŭ vexațiunĭ, ce trebue sĕ le sufere aḑĭ poporulŭ românŭ din ținutulŭ Alba-Iuliei.

Astăḑĭ voimŭ sĕ aruncămŭ o privire și asupra aversului medaliei. De aceea dămŭ locŭ unui strigătŭ de durere din acele părțĭ, ce ese dintr'unŭ peptŭ, care bate ferbinte pentru binele némului nostrŭ. Sĕ-lŭ auḑimŭ:

Alba-Iulia, 30 Septemvre 1885.

De unŭ timpŭ încóce mai multe sciri străbătură în publicitate despre sórtea Românilorŭ din acestŭ orașŭ, renumitŭ prin fapte istorice: reședința mai multorŭ bravĭ episcopĭ, loculŭ suferințelorŭ martirilorŭ românĭ dela 1784 și a altorŭ fii glorioșĭ ai națiunei, astăḑĭ însĕ centrulŭ denunțianțilorŭ și alŭ lingăilorŭ, Ierusalimulŭ ele menteloru noue patriotice ale marelui Tisza și focularulŭ Don Chișoțilorŭ din pașalîculŭ Nr. 2.

In ḑilele trecute cetirămŭ în colónele acestei prețuite foi despre perchisițiile fanatice și tractarea bestială a nevinovațilorŭ preoțĭ și învĕțătorĭ, înscenate de către aspiranții după laurĭ, medalii și titlurĭ la posturile cele mai înalte, din causa închipuitei „irredente". Tóte aceste acte despotice se comiseră în ḑiua mare în contra locuitorilorŭ celorŭ mai pacinicĭ, mai probațĭ și mai devotațĭ fii ai tronului fără ca inscenătorii sĕ fi întêmpinatŭ intervenire séu resistință din partea cărturarilorŭ noștri d'aci. Ce și vorbescŭ de resistință din partea Românilorŭ d'aicĭ, căcĭ cei mai mulțĭ dormŭ somnulŭ ursului în visunele lorŭ, li s'a îngroșatŭ pelea, nu mai sêmțescŭ suferințele nóstre.

Starea deplorabilă la care amŭ ajunsŭ o putemŭ mulțumi numai acelora, carĭ n'au sciutŭ nicĭodată sĕ insufle respectŭ Maghiarilorŭ, pentru că interesele lorŭ efemere și meschine cereau sĕ fiă totŭ plecațĭ și îngheunchiațĭ înaintea lorŭ ca nu cumva, veḑĭ dómne, susținêndu-'șĭ demnitatea, sĕ cadă din grațiă. Aceste suntŭ pĕcatele și slăbiciunile nóstre, carĭ se vorŭ rĕsbuna încă și mai cumplitŭ în scurtŭ timpŭ, căcĭ lipsa de înțelegere și unire ne face nevaloroșĭ înaintea strĕinilorŭ și unulŭ câte unulŭ, sĕ fimŭ câtŭ de însuflețițĭ pentru binele neamului nostru, n'ajungemŭ la nicĭ unŭ resultatŭ salutarŭ pentru că: *„Unde-i unulŭ nu-i putere, la nevoĭ și la durere."*

Intr'adevĕrŭ trebue sĕ-țĭ férbă sângele în vine și sĕ te scârbescĭ vĕḑêndŭ atâta apatiă și nepăsare. S'a accentuatŭ de ḑecĭ de orĭ lipsa unei școlĭ corĕspunḑĕtóre aicĭ în centrulŭ Românismului, menită a fi focularulŭ pentru numerósele comune românescĭ, începêndŭ din munții apusenĭ până în văile cele mai îndepărtate ale Mureșului, dér numai înzadarŭ; în locŭ d'a avé unŭ gimnasiu românŭ, n'avemŭ nicĭ o școlă populară cum se cade. S'a făcutŭ multŭ svonŭ prin ḑiaristică, cu privire la înființarea unei casine române, s'a arangiatŭ și o petrecere în folosulŭ bibliotecei ei viitóre și resultatulŭ a fostŭ —nulŭ.

Și óre pe terêmulŭ bisericescŭ se lucréză ceva spre bine și spre folosŭ?

Avemŭ patru bisericĭ române, două gr. cat. și două gr. or., dér în locŭ ca sĕ le cerceteze în Dumineci și sĕrbătorĭ credincioșii, atrașĭ fiindŭ de nisce predicĭ pline de învĕțătură și însuflețitóre, ei petrecŭ la „măria" sa Ițicŭ și Șloimŭ otrăvindu-se cu vitriolulŭ jidovescŭ, ér preoții, de multe orĭ apróре singurĭ în biserică, termină cu grabă serviciulŭ divinŭ, sĕ-șĭ védă éră-șĭ de afacerile sale private. Aicĭ la acestŭ punctŭ amŭ avé lipsă de preoțĭ energicĭ și activĭ, nu vedemŭ însĕ până aḑĭ nicĭ unŭ resultatŭ îmbucurătorŭ alŭ stăruințelorŭ lorŭ, vedemŭ însĕ multe neajunsurĭ, ce se comitŭ în ḑiua mare înaintea lorŭ.

Nu vréu sĕ mai ḑicŭ nimicŭ căcĭ mi se sfâșiă inima vĕḑêndŭ unde 'țĭ îndreptĭ privirea numai slăbiciunea și simptómele ruinării. E apróре de necreḑutŭ ca într'unŭ orașŭ, unde Românii numĕră peste 1200 suflete cu unŭ numĕrŭ considerabilŭ de cărturarĭ, sĕ fiă lăsațĭ în grija sorții, nemișcându-se absolutŭ nimicŭ.

In fața acestorŭ stărĭ de lucrurĭ cu totulŭ deprimătóre speranța nóstră de scăpare nu este decâtŭ tinerimea. Către tinerii noștri ne adresămŭ, la inimile lorŭ, capabile de nobila însuflețire pentru binele némului românŭ, apelămŭ și le ḑicemŭ: dațĭ mâna unii cu alții și începețĭ voi lucrarea regenerării Românilorŭ din acestŭ orașŭ!

UNIREA BULGARILORŬ.

Telegramele cele mai nouĕ:

Atena, 10 Octomvre. *Representațiile puterilorŭ n'au modificatŭ nicĭdecum dispositiile guvernului grecescŭ.* Publiculŭ consideră conchiămarea altorŭ trei classe de reservă ca rĕspunsŭ la representațiile puterilorŭ. După primirea de erĭ a ambasadorilorŭ, Delyannis trimise agențilorŭ diplomaticĭ grecĭ din strĕinătate pe cale telegrafică instrucțiunĭ, în care se clarifică situațiunea critică, creată prin eventuala unire bulgară, precum și urmările neevitabile ce arŭ resulta de aci pentru pacea în Orientŭ. Delyannis lăsă mai departe sĕ se vadă, că *Grecia n'ar puté admite unirea Rumeliei ostice cu Bulgaria, fără sĕ-șĭ dea silința a restabili echilibrulŭ în Orientŭ.* Tóte puterile, dér mai cu sémă Anglia, caută sĕ esercite presiune asupra guvernului grecescŭ. Rusia se pare că procede mai moderatŭ în acéstă privință.

Nișŭ, 11 Octomvre. Scirĭ demne de credință din Sofia anunță, că *Bulgaria încércă o apropiere de Turcia, pentru ca* eventualŭ unite *sĕ pășéscă cu armata turcéscă în contra Serbiei.* Din causa acésta din partea Serbiei se fortifică posițiunile dela Vranja și Prepolaz. O parte din trupele divisiunei Drinei a intratŭ în tabĕra dela Nișŭ. Divisionerulŭ colonelŭ Miskovicĭ a sositŭ aci cu statulŭ sĕu maiorŭ generalŭ. Tóte divisiele, cu singura escepțiune a divisiunei Timocului, suntŭ tăbĕrîte în Nișŭ.

Varna, 11 Octomvre. O mare agitațiă domnesce în Creta; se crede că o rĕscólă este iminentă; guvernulŭ a luatŭ tóte mĕsurile trebuitóre pentru a o întâmpina. Din Smirna s'au trimisŭ la Canea 3 batalióne de nizamĭ — In cercurile diplomatice se speră, că Grecia nu se va arunca în aventurĭ; în casŭ când ea ar intra cu armele în Turcia și ar fi bătută, cine ar interveni în favórea ei? Cu Serbia lucrulŭ stă mai rĕu; ea pare cu orice prețŭ hotărîtă a-șĭ împinge armatele peste fruntarii, se crede chiarŭ că le va împinge în Macedonia. Din acéstă causă Turcia concentréză redifii mai cu sémă în acéstă provinciă; pe lângă cele 80 de batalióne aduse din Asia mică, s'au mai mobilisatŭ încă unŭ mare numĕrŭ, din carĭ 8 au fostŭ trimise la Uschiubŭ.

Constantinopolŭ, 11 Octomvre. Redifii sosescŭ în mare numĕrŭ; în fiecare ḑi vapórele desbarcă trupe, care suntŭ îndreptate imediatŭ în provincii. Regimentele de cavaleriă din Constantinopolŭ au primitŭ ordinŭ sĕ stea gata de plecare în orĭ-ce momentŭ. Inspectorulŭ generalŭ alŭ fortificațiunilorŭ, care a inspectatŭ ḑilele acestea unŭ mare numĕrŭ de fortificații, a supusŭ raportulŭ sĕu ministrului de rĕsboiu. — Aci se pretinde a se sci, că *Germania a propusŭ* puterilorŭ *restabilirea statului quo ante în Rumelia și sĕ se spună Porții, că póte ocupa defileurile Balcanilorŭ* — In poporațiunea musulmană dispositiunea rĕsboinică e în crescere. Ḑiarele publică telegrame din Anatolia, în care se anunță Sultanului, că toțĭ Musulmanii dela 17 până la 70 de anĭ suntŭ gata sĕ se sacrifice pentru coróna și patriă.

Belgradŭ, 11 Octomvre. Cu tóte multele provisiunĭ, administrațiunea sĕrbéscă de rĕsboiu a comandatŭ 25,000 mantale militare, 25,000 tunicĭ, 25,000 pantalonĭ, 30,000 păturĭ de érnă, 4000 corturĭ, 28,000 vase de fertŭ, precum și rufe de diferite felurĭ, cisme, șele, curele, patróne, 3500 de cai și proviantŭ.

Contrarŭ desmințirilorŭ date de unele ḑiare, „Galații" află că Duminecă, 22 curentŭ, a sositŭ la Cahulŭ unŭ regimentŭ de infanteriă rusă și două sotnii de cavaleriă rusă, care s'au casarmatŭ acolo. Prin orașulŭ Galațĭ trecŭ mereu oficerĭ și soldațĭ rușĭ. In sĕptĕmâna trecută tótă lumea a pututŭ vedea în grădina universală vr'o 30 de aceștĭ oficerĭ. Totŭ din Galațĭ se scrie, că vaporulŭ bulgărescŭ „Alexandru" a încărcatŭ din Reni munițiunĭ de rĕsboiu și a plecatŭ spre Rusciuk. Cu vaporulŭ societății Dunărene, care a plecatŭ alaltăerĭ din Galațĭ, s'au dusŭ din acestŭ orașŭ 77 muncitorŭ bulgarĭ și vr'o 22 oficerĭ rușĭ pentru a se înrola în armata bulgăréscă.

DIN DIETA CROATĂ.

In ședința dela 9 Octomvre vorbesce, în numele partidei naționale, Isidor Krsnyavi în contra opozițiunei, susținêndŭ propunerea d'a se estrada judecății David Starcevicĭ și Grzanicĭ. Elŭ respinge bănuiala, că poporulŭ, mai alesŭ celŭ din Granițe, e plinŭ de ură contra Ungariei. Elŭ acusă pe Zsivcovicĭ ca motorulŭ scenelorŭ din causa actelorŭ camerale. Br. Zsivkovicĭ declară, că elŭ e gata sĕ rĕspundă și înaintea tribunalului pentru tóte acțiunile sale, apoi de l'ar și esecuta. (Aplause frenetice). Beruta vede călcată legea moralei prin procederea Banului. Actele suntŭ proprietatea Croației. Banulŭ, care a înstrăinatŭ actele, trebue datŭ în judecată. Elŭ nu înțelege, cum făptuitorulŭ mai póte sta în sfatulŭ corónei. (Zsivio in stânga). După ce mai vorbiră câțiva deputațĭ din maioritate și oposițiune, Banulŭ ia cuvêntulŭ. Oposițiunea părăsesce locurile. Banulŭ vorbesce către ai sĕi numai, carĭ negreșitŭ îlŭ aplaudă și 'i aprobă faptulŭ cu estradarea actelorŭ.

In ședința dela 10 Octomvre se desbate propunerea de estradare a deputațilorŭ Starcevicĭ și Grzanicĭ. In contra estradării vorbescŭ Pisacicĭ, Posilovicĭ și Folnegovicĭ. Acesta observă, că maioritatea și nu

Starcevicĭ provócă scandalele. Se nasce larmă. Preşedintele cere lui Folnegovicĭ sĕ'şĭ revóce cuvintele, dér nevoindŭ îi ia cuvêntulŭ, dându'i şi unŭ avertismentŭ protocolarŭ. Tuskan ḑice, că numai partida lui Starcevicĭ apĕră drepturile casei croate, ale poporului croatŭ, cum trebue sĕ se apere. Maioritatea ar dovedi prin estradarea lui, că se teme de elŭ. (Ilaritate). După ce mai vorbiră şi alţii, se votă propunerea de estradare.

MANEVRELE FLOTILEI ROMANE.

»Galaţii« dă următórele amĕrunte despre manevrele flotilei:

După cum am spusŭ în Nr. nostru de erĭ, M. S. Regele a inspectatŭ corpulŭ flotilei şi a asistatŭ, după cum se scie. la manevră cu vasele pe Dunăre. Iată câteva detalii în acéstă privinţă:

Pe vaporulŭ Stefanŭ-celŭ-Mare se afla M. S. Regele, însoţitŭ de d-nii ministrii Fălcoianu, Radu Mihai şi d. colonelŭ Dumitrescu-Maican ca comandantŭ supremŭ şi arbitru alŭ luptei.

Ataculŭ s'a datŭ de vasele »Mircea,« »Griviţa,« „România,“ „Rahova,“ »Opanesŭ,« „Veghetorulŭ“ şi „Poteraşulŭ,« comandate de d. colonelŭ Urseanu, şi a fostŭ îndreptatŭ în contra vaselorŭ torpilare „Alexandru celŭ Bunŭ,“ „Rândunica“ şi „Şoimulŭ“ de sub comanda d-lui maiorŭ Drăghicescu, carĭ apărau trupele de pe uscatŭ Vasele de atacŭ înaintară dela cotulŭ Pisicei, către vasele torpilare postate în faţa casarmei Flotilei unde trecerea se presupunea că era închisă prin torpile. După ce au reuşitŭ a'şĭ deschide o trecere în care timpŭ douĕ pontóne au fostŭ aruncate în aerŭ prin torpile, vasele de atacŭ au năvălitŭ asupra vaselorŭ torpilore şi debarcândŭ echipagele au atacatŭ trupele de pe uscatŭ, reuşindŭ a rĕmânó stăpâne pe posiţiune.

S'a putută observa cu satisfacţiune, că rĕuşita manevrelorŭ a întrecutŭ orĭce aşteptărĭ, prin uşurinţa şi esactitatea mişcărei vaselorŭ. D. căpitanŭ Coslinski este unulŭ din oficerii, care s'a distinsŭ în manevrarea şalupelorŭ torpilore. Efectulŭ esplosiunei celorŭ douĕ torpile aruncate a fostŭ admirabilŭ şi, se ḑice, că M. S. Regele ar fi rĕmasŭ pe deplinŭ mulţumitŭ.

SCIRILE ḐILEI.

Procesulŭ intentatŭ advocatului Dr. Avram Tincu şi protopopului gr. or. Iónŭ Papiu, din Deva, pentru »agitare« s'a pertractatŭ la tabla din Têrgu-Mureşului. Acésta confirmă sentinţa instanţei ântêiu, şi acusaţii furĕ achitaţĭ, neesistândŭ dovedĭ de agitare. Va sĕ ḑică totulŭ a fostŭ o comediă şovinistică „patriotică.«

—0—

După cum spune „Nemzet,“ bugetulŭ pentru provinciile ocupate s'a stabilitŭ. Cheltuelile preliminate suntŭ mai urcate decâtŭ în anulŭ trecutŭ, ér veniturile s'au redusŭ la minimum.

—0—

Se raporteză din Triest, că de câteva ḑile cu vapórele »Lloydului“ austro-ungarŭ se transportă trupele destinate pentru Dalmaţia şi Herţegovina. La 7 Octomvre n. s'au transportatŭ 8 batalióne pentru Mostarŭ, la 10 Octomvre alte 2 batalióne.

—0—

Monitorulŭ postei face cunoscutŭ, că dela 1 Octomvre n. c. terminulŭ de 14 ḑile pentru scóterea insărcinărilorŭ (comisiónelorŭ) postale interne s'a redusŭ la 2 ḑile, ér cele cu Germania la 7 ḑile. Décă scóterea nu se face în acestŭ terminŭ, sĕ se aviseze încă odată adresatulŭ şi în casŭ de neplătire sĕ se trimétă imediatŭ îndĕrĕtŭ.

—0—

Ni se scrie din Valea Haţegului, că fosta învĕţătóre în Voila d-ra Gila de presentŭ se află în aceeaşĭ calitate la şcóla de statŭ din Livadia. Celŭ ce ne scrie îşĭ esprimă temerea, ca nu cumva acéstă favóre din partea inspectorului şcolarŭ Rethi sĕ o plătéscă d-şóra Gila scumpŭ, luândŭ esemplu dela d-şóra Isoszau. Pareni-se că acésta a desertatŭ în céta „patrioţilorŭ.«

—0—

De lângă Mureşŭ ni se scrie: „Tóte societăţile de lectură române pe anulŭ curentŭ s'au constituitŭ deja, precum am vĕḑutŭ din ḑiare; sciam că o astfelŭ de societate de lectură a junimei se află şi în Blaşiu, carea în toţĭ anii până acuma îşĭ publica prin ḑiare constituirea sa; ce sĕ fiă óre causa, că în anulŭ acesta nu şi-o a publicatŭ până acuma, după ce timpulŭ e înaintatŭ? Rĕspundă cei competenţĭ.“ — Unŭ abonatŭ.

—0—

Primimŭ dela stimabila d-nă L. C. *Olariu* din Deva următórele rêndurĭ: »D. Nae *Racovénŭ* călătorindŭ spre Viena s'a opritŭ în Deva şi a datŭ unŭ concertŭ în 9 Octomvre n. în sala otelului Riszto în presenţa unui publicŭ destulŭ de mărişorŭ, considerândŭ stările de faţă. Talentulŭ tênĕrului Racovénŭ fù cu dreptulŭ admiratŭ, pătrunḑêndŭ elŭ totodată prin profundulŭ simţŭ musicalŭ tóte inimile. Credeam că lumea ideală, fantasiele precum şi concepţiunile despre perfecţiune trebue sĕ emaneze din lumea reală; că trebue neapăratŭ a vedé, pentru ca sĕ ne putemŭ forma o închipuire óre-care despre frumosŭ. Me 'ntrebam acum, că o fiinţă carea n'a vĕḑutŭ încă în viéţa sa sórele strălucindŭ pe firmamentulŭ azuriu, care nu are ideă despre colorile smaraldate ale câmpielorŭ, nu de limpeḑéla cristalină a isvórelorŭ —cum de póte avea atâta putere espresivă pentru frumosŭ .... Uitasem că este vorba de musică, la care în prima liniă se recere auḑulŭ finŭ. Pe semne, sunetele musicei străbatŭ în sufletulŭ lui şi făcŭ acolo totulŭ; îi crează concepţiunĭ despre frumosŭ, îi înfăţoşéză o lume ideală póte mai splendidă decâtŭ a nóstră şi étă că prin puterea armoniei se revarsă raḑe dulcĭ şi luminóse în viéţa-i plină de céţă facêndu-lŭ capabilŭ de a vedea cu ochii spirituali. Numai astfelŭ îmĭ potŭ esplica pasiunea şi uşurinţa cu care cântă d. Nae Racoveanŭ pe violină. Ar fi de doritŭ, ca sĕ spriginimŭ pe acestŭ tênĕrŭ, pentru a se putea perfecţiona deplinŭ în musică; ar fi o datorinţă, de o parte din punctŭ de vedere umanitarŭ, pe altă parte din celŭ naţionalŭ, căcĭ cu talentulŭ sĕu, d. Nae Racoveanŭ ne-ar puté — precum a ḑisŭ unŭ adevĕratŭ artistŭ — face onóre preste câţiva anĭ. Publiculŭ din Deva, fără deosebire de naţionalitate, a contribuitŭ la succesulŭ materialŭ în favorulŭ concertantului« L. C. *Olariu*.

—0—

Nóptea de 27 Septemvre a fostŭ îngrozitóre pentru cetăţenii din Iaşĭ, scrie unŭ corespondentŭ alŭ „României.“ Aprinḑêndu-se nisce grajdurĭ, foculŭ ameninţa casele vecine din causa vêntului violentŭ ce bătea Pompierii neavêndŭ apă începură a dĕrîma grajdurile. Din nenorocire zidurile se derîmă tĕrêndŭ după ele bârnele aprinse. Unŭ soldatŭ isbitŭ de o bârnă espiră peste 10 minute. Căpitanulŭ Păunŭ fù apucatŭ sub dĕrîmăturĭ, fiindŭ scosŭ în cele din urmă mortŭ. Au muritŭ încă duoi sergenţĭ şi cincĭ soldaţĭ. Peste 30 de dorobanţĭ aduşĭ pentru pază suntŭ rănitĭ, unii cu faţa arsă, alţii cu piciórele, alţii cu mânile. Duoi cai de saca au arsŭ. Nu se găsescŭ duoi copii ca de 18 anĭ, precum şi încă vr'o ḑece soldaţĭ. Se sapă mereu prin molozŭ, ca sĕ se mai găséscă. Peste ḑi s'au mai scosŭ unŭ capŭ, douĕ mânĭ, una a unui brigadierŭ şi alta a unui sergentŭ. Locotenentulŭ Costache este fórte greu rănitŭ în cósta stângă şi la picióre; sublocotenentulŭ Minculescŭ e gravŭ rănitŭ la o mână. „Era ceva teribilŭ, scrie corespondentulŭ, de vĕḑutŭ mumele celorŭ duoi băieţĭ cum îi căutau printre morţĭ, cum mamele unora dintre soldaţii cei morţĭ, precum şi a celorŭ rinițĭ ţipau. Nu credŭ că se află condeiu sĕ pótă descrie jalea ce era în familia nenorocitului căpitanŭ Păunŭ şi a colorlalţĭ duoi oficerĭ, te îngrozeai. Mâne 28 l. c. se vorŭ înmormênta aceştĭ neferiçiţĭ martirĭ, carĭ şĭ-au sacrificatŭ viaţa lorŭ, ca sĕ scape oraşulŭ de o mare nenorocire.«

—0—

Se comunică din Bucurescĭ, că colonelulŭ Nicolajev, adjutantulŭ marelui principe Neculae alŭ Rusiei, a trecutŭ la 6 Octomvre n. prin Bucurescĭ la Rusciucŭ.

—0—

Pentru fortificările capitalei, a sositŭ la regimentulŭ de geniu unŭ transportŭ din materialulŭ cupolei francese dela usina Saint-Chamont, scrie »Românulŭ.« Vagónele române neputêndŭ tiné asemenea greutăţĭ enorme, materialulŭ acesta s'a adusŭ cu vagóne francese, împreună cu macarale puternice, fără de carĭ descărcarea ar fi fostŭ imposibilă. Erĭ trebuia sĕ soséscă unŭ alŭ doilea transportŭ din materialulŭ francesŭ, aşa că la 4 Noemvre se speră a asista la celebrele esperienţe ce va face regimentulŭ de geniu.

—0—

»Le Moniteur Industriel« din Parisŭ în numĕrulŭ sĕu din urmă, reproducêndŭ după „Curierulŭ Financiarŭ“ articululŭ asupra lipsei unei legĭ pentru brevete, publicatŭ cu ocasia descrierii procedeului ce d. inginerŭ Bottea întrebuinţéză contra filoxerei, invită pe d. Bottea a merge în Francia unde va fi fórte bine primitŭ, şi-'i promite totŭ concursulŭ. D. Bottea aşteptă sĕ vadă ce resultatŭ va da sistemulŭ sĕu asupra *oouluĭ de érnă* de éstimpŭ şi apoi se va duce în Francia.

—0—

După o statistică din 1884, numĕrulŭ totalŭ alŭ vitelorŭ din România, afară de Bucurescĭ, se ridică la 8,697,581 capete. Din acestea suntŭ 532,881 cai, 2,376.066 boi şi bivolĭ, 4,654,776 oi, 244,925 capre, 886,441 porcĭ şi 2,482 măgarĭ.

—0—

O telegramă particulară din Sofia anunţă, că flotila bulgaréscă, care fusese dăruită Bulgariei de către Ruşĭ, a fostŭ condusă de comandantulŭ ei, unŭ Rusŭ, fără scirea autorităţilorŭ bulgare, la Reni împreună cu totŭ echipagiulŭ ei. Cu tóte ordinele repeţite pornite din Sofia, fugarulŭ comandantŭ refusă a se întórce cu flotila în Bulgaria.

—0—

Firmele comerciale, înscrise până acum la tribunalele din tótă România, se urcă la cifra de 37,000.

RESTAURAŢIUNEA MAGISTRATULUI DEVEI.

In 5 Octomvre a. c. s'a sĕvêrşitŭ »restauraţiunea“ (alegerea funcţionarilorŭ comunalĭ) în oraşulŭ Deva, după cum se anunţase şi în colónele »Gazetei“ cu următorulŭ resultatŭ: primarŭ Antoniu Issekutz, căpitanŭ Alexandru St. Şuluţŭ, cassarŭ Mihaiu Zarea, controlorŭ şi tutorŭ publicŭ Iosifŭ Dávid, fiscalŭ Alesiu Olariu, assesorŭ alŭ oficiului orfanalŭ Albert Kiss, senatorĭ Niculau Oprea şi Ignaţiu Imets, carĭ, în urma unei înţelegerĭ prealabile, între Românii şi Ungurii representanţĭ, toţĭ au fostŭ aleşĭ cu aclamaţiune.

FOILETONŬ.

Cuvêntŭ

rostitŭ în 22 Septemvre st. v. 1885 la sĕrbătórea Sf. Sofii patrónei scólelorŭ centrale române din Braşovŭ, de prof. gimn. Ioanŭ Popea.

(Urmare şi fine.)

Dară ce vomŭ ḑice de acei prea puţinĭ venerabilĭ bĕtrânĭ din numĕrulŭ fruntaşilorŭ fundatorĭ, carĭ mai suntŭ încă în viéţă?

Căcĭ numai câţiva au mai rĕmasŭ din ei, ca martorĭ vii ai faptelorŭ măreţe sĕvêrşite la 1850, vener. bĕtrânŭ de aprópe 90 de anĭ I. Manole, ven. bĕtrânŭ Radu Radovicĭ, Radu Pascu şi prea sfinţitulŭ Episcopŭ alŭ Caransebeşului I. Popazu, ursitorulŭ ideei gimnasiului nostru, ca ataţĭ stejarĭ bĕtrânĭ într'o dumbravă tênĕră.

O, este cu neputinţă sĕ se descrie bucuria, ce trebue sĕ o simţă aceştĭ prea venerabilĭ bărbaţĭ privindŭ după atâţia anĭ opera sufletului lorŭ!

E cu neputinţă sĕ se descrie sentimentele, de carĭ trebue dînşii sĕ fiă pĕtrunşĭ pentru înflorirea şi mărirea instituţiunei create de sufletulŭ lorŭ înainte cu 35 de anĭ!

Sĕ fimŭ decĭ, onor. domnĭ, de orĭ şi ce branşe şi posiţiă amŭ fi, sĕ fimŭ cu recunoscinţă către binefăcĕtorii cei mai marĭ ai poporului nostru, căcĭ ei au fostŭ binefăcĕtorĭ ai spiritului poporului nostru, ei au contribuitŭ a converti spre o viéţă ideală străduinţele poporului nostru.

Cea mai grozavă crimă, de care cerulŭ sĕ feréscă pe fii poporului nostru, ar fi, dacă noi urmaşii lorŭ amŭ fi ingraţĭ, lipsiţĭ de simţĕmêntulŭ recunoscinţei.

Unŭ poporŭ ce-şĭ uită de binefăcĕtorii sĕi, care nu se inspiră de ideile şi de faptele bărbaţilorŭ lorŭ binefăcĕtorĭ, nu este vrednicŭ sĕ trăiască.

Sĕ ne aducemŭ, onorabilĭ domnĭ, totdéuna cu vrednicia aminte de numele lorŭ, de ideile, de carĭ au fostŭ povĕţuiţĭ, şi de faptele lorŭ.

Sĕ ne întipărimŭ afundŭ în inima nóstră trăsăturile nobilului lorŭ suffetŭ, străduindu-ne a ne face vrednicĭ de dênşii prin cugetărĭ înalte ca ale lorŭ şi prin fapte nobile, precum au fostŭ faptele lorŭ.

Dară cu deosebire sĕ căutămŭ a păstra şi a face sĕ înflorescă măréţa instituţiune, ce dênşii ne-au lăsat-o nouĕ de moştenire.

Sĕ ne placă a ne deschide şi noi inima şi punga nóstră pentru scopurĭ bune şi pentru lucrurĭ folositóre némului nostru.

Unŭ cugetŭ luminatŭ şi curatŭ, o inimă însufleţită pentru lucrurĭ bune şi de obşte folositóre, precum şi o voinţă puternică de a face aceea, ce ne descopere sufletulŭ nostru luminatŭ, — iată totŭ, ce întemeiătorii scólelorŭ nóstre au doritŭ, au speratŭ şi au aşteptatŭ dela noi.

Şi acuma mĕ îndreptŭ către tine, iubită tinerime studiósă.

Tu ai fostŭ obiectulŭ de căpetenia alŭ gândirilorŭ, aspiraţiilorŭ şi speranţelorŭ fundatorilorŭ.

Tu ai fostŭ idealulŭ, spre care erau aţintite tóte străduinţele şi opintirile sufletului lorŭ.

Vouĕ cu deosebire vĕ pui la inimă aceea, ce ei au doritŭ şi au aşteptatŭ dela voi.

Căutaţĭ totdéuna sĕ justificaţĭ legitimele lorŭ dorinţe şi speranţe.

Fiţĭ totdéuna aceea, ce dînşii au aşteptatŭ dela voi, ce au doritŭ sĕ fiţĭ voi.

Purtaţi-vĕ totdéuna astfelŭ, ca prin virtuţile vóstre intelectuale şi morale sĕ măriţĭ renumele instituţiunei create de dînşii.

Fiţĭ muncitorĭ, stăruitorĭ şi fără pregetŭ pe câmpulŭ carierei vóstre şi fiţĭ siguri, că munca vóstră va fi însoţită de necalculabile binecuvêntărĭ cerescĭ.

Munca spiritului vostru vĕ va face veselĭ şi voioşĭ căcĭ veselŭ şi bine dispusŭ este omulŭ, în care este viu şi puternicŭ sentimentulŭ datoriei.

Munca vóstră va îndoi şi va înălţa puterile sufletului vostru, ca sĕ puteţĭ călca siguri pe cărarea sciinţelorŭ şi sĕ căutaţĭ şi sĕ găsiţĭ adevĕrulŭ, la care ţintescŭ străduinţele vóstre ḑilnice.

Munca spiritului vostru vĕ va face mulţămiţĭ cu voi înşi-vĕ, cu sórtea şi cu întêmplările vieţii vóstre.

Căcĭ nicĭ o mulţămire şi nicĭ o bucuriă nu se póte asĕmăna cu bucuria şi mulţămirea, ce o simte omulŭ muncitorŭ pe câmpulŭ sciinţelorŭ, care şĭ a împlinitŭ cu consciinţă şi cu esactitate datoria sa.

Munca vóstră însĕ vĕ va ferĭ totodată de multe

Décă foile maghiare — guvernamentale şi opositio nale — n'arŭ denatura lucrulŭ, mărturisescŭ, că n'aşŭ fi aflatŭ de imperativă necesitate să sulevezŭ în publicŭ acestŭ obiectŭ. Fiind că însă, d-lorŭ Maghiarĭ nu le prea place a spune adevĕrulŭ, în tótă golătatea lui, sunt silitŭ a venì niţelŭ în ajutorulŭ memoriei d-lorŭ, şi anumitŭ: d-lorŭ ḑicŭ, că Românii au fostŭ causa neînţelegerii relative la restauraţiunea de sub întrebare, séu mai bine, că înţelegerea şi complanarea din acelŭ motivŭ a pututŭ se isbutéscă numai în ultimulŭ momentŭ fiinducă Românii s'au cam îndărjitŭ.

Apoi nu este aşa. — Adevĕrulŭ este, că o conferinţă a tuturorŭ representanţilorŭ, ţinută cu 7—8 ḑile înainte de actulŭ alegerei, în deplină înţelegere, a alesŭ din sînulŭ sĕu o comissiune constatătóre din 10 membri, în care au fostŭ aleşĭ 5 Românĭ şi 5 Maghiarĭ, sub preşedinţa unui Maghiarŭ şi aşa întréga comisiune consta din 11 membri, şi anumitŭ din 5 Românĭ şi din 6 Maghiarĭ. Acéstă comisiune şi-a făcutŭ propunerile sale în modulŭ următorŭ, publicatŭ şi în fóia locală de aicĭ „Hunyad", adecă de a propusŭ ca primarŭ pe: Antoniu Issekutz, căpitanŭ: Alesandru St. Şuluţŭ, cassarŭ: Mihaiu Zarea, controlorŭ şi tutorŭ publicŭ: Nicolau Oprea, fiscalŭ: Alesiu Olariu, assesorŭ: Augustinŭ Nicóra, rĕmânêndŭ asupra senatorilorŭ să se delibereze în o eventuală conferinţă plenară. Românii cu acéstă listă au fostŭ deplinŭ mulţămiţĭ, — afară de unulŭ, carele ar fi voitŭ să se alégă de primarŭ Albert Kiss. — éră nu Antoniu Issekutz, celŭ propusŭ de comisiune. Maghiarii însĕ, carĭ atâtŭ în conferinţa amintită, câtŭ şi în comisiunea de 11 au intonatŭ susŭ şi tare, să nu se facă cestiune naţională, ci să se ia în consideraţiune esclusivŭ numai interesulŭ bine înţelesŭ alŭ oraşului. Numai decâtŭ în ḑiua ce a urmatŭ după întrunirea comisiunei de unspreḑece, s'au arĕtatŭ de totŭ neîndestuliţĭ cu propunerile făcute de aceea comisiune şi au şi rĕmasŭ nemulţămiţĭ până la o a doua conferinţă a tuturorŭ membrilorŭ representanţei, (80 la numĕrŭ,) ce s'a ţinutŭ a treia ḑi după întrunirea comisiunei; în acéstă conferinţă, ei, Maghiarii, au propusŭ şi primitŭ ca absolutŭ să nu se ia în conciderațiune propunerile comisiunei, prin urmare încercarea, de a ajunge la o înţelegere órecare, a rĕmasŭ fără efectŭ. Motivulŭ principalŭ alŭ Maghiarilorŭ, de şi tăinuitŭ, de a nu fi mulţămiţĭ cu propunerile făcute de comisiunea de unspreḑece, se raporta la împrejurarea, că — după cum ḑiceau ei — în lista personalului noului magistratŭ erau prea mulţĭ Românĭ, adecă *toţĭ*, afară de primarulŭ Antoniu Issekutz.

După a doua conferinţă, Maghiarii — de tóte nuanţele — s'au întrunitŭ numai ei separatŭ şi au compusŭ cu totulŭ altă listă, în carea de primarŭ era propusŭ Antoniu Issekutz, căpitanŭ Al. Şuluţŭ, casarŭ M. Zarea fiscalŭ Ign. Imets, assesorŭ A. Kiss, controlorŭ I. David şi senatorĭ Ladislau Vitán şi Iosifŭ Csabi: adecă *toţĭ* maghiarĭ, afară de căpitanŭ şi cassarŭ — Venindŭ acéstă combinaţiune specifică la cunoscinţa Românilorŭ, s'au întrunitŭ şi ei într'o conferinţă separată, în care, — numai pentru a se încungiura frecările de naţionalitate, — au renunţatŭ dela postulŭ de asesorŭ orfanalŭ şi au convenitŭ, ca în ḑiua alegerei, adecă în 5 Octomvre a. c. să se mai încerce odată o complanare óre-care, basându-se cu deosebire pe împrejurarea, că în periodulŭ trecutŭ toţĭ Românii propuşĭ de comisiunea de 11 au fostŭ în funcţiune, afară de asesorulŭ orf., pentru care s'a creatŭ unŭ nou postŭ,

Decĭ dér, după ce tóte încercările de complanare au rĕmasŭ fără efectŭ, la alegere s'au presentatŭ atâtŭ Maghiarii, câtŭ şi Românii, fiecare cu lista lorŭ specială. Aci în faţa adunării electorale, pentru ultima óră s'a mai făcutŭ o încercare de complanare, care isbutindŭ, au fostŭ aleşĭ în magistratulŭ opidului Deva cu aclamaţiune cei numiţĭ în fruntea acestui comunicatŭ, adecă cu duoi Românĭ mai puţinŭ decâtŭ cum era combinaţiunea comisiunei de unŭ-spre-ḑece.

Acesta este purulŭ adevĕrŭ şi desfidŭ pe orĭ şi cine, ca să spună în publicŭ, décă altfelŭ s'au petrecutŭ lucrurile relative la restaurarea magistratului Devei.

Decĭ, din cele înşirate mai susŭ, se vede mai limpede, decâtŭ lumina ḑilei, că nu Românii au căutatŭ preteste de neînţelegerĭ, şi că în acéstă privinţă adevĕrulŭ este chiar opusŭ afirmaţiunilorŭ publicate în ḑiarele maghiare. *I. l. T.*

Convocare.

Deórece timpulŭ prescrisŭ de legea comercială pentru conchiămarea adunărei generale a acţionarilorŭ Cassei de economii, ce e a se înfiinţa în Reghinulŭ săsescŭ, espiră în scurtŭ timpŭ, subscrişii ne luămŭ voiă în numele iniţiatorilorŭ a convoca *adunarea generală a acţionarilorŭ pe ḑiua de 29 Octomvre* a. c. la 10 óre diminéţa în şcóla română din locŭ; la care pentru momentuositatea causei, fiindŭ a se decide despre înfiinţarea societăţii, suntŭ rugaţĭ a se înfăţişa toţĭ domnii acţionarĭ în persónă orĭ prin plenipotenţiaţĭ.

Reghinulŭ săsescŭ, 9 Octomvre 1885.

In numele iniţiatorilorŭ,

Basiliu Raţiu, Patriciu Barbu, Dr. Abs. Todea.

DIVERSE.

Logodnă. — Dr. Alexandru Popŭ, medicŭ militarŭ reserv. şi comitatensŭ-comunalŭ, s'a logoditŭ în 6 l. c. cu gentila d-şóră Maria C. Popŭ, nepótă de soră şi fiică adoptivă a Mgnf. Domnŭ Vasiliu Popŭ, canonicŭ în Gherla.

***

Amânarea unei căsătorii. — Acum câte-va ḑile, la Constantinopolŭ, fiica cea mai tênĕră a principelui Halim, celŭ din urmă fiu alŭ lui Mehemet-Ali, era să se căsătoréscă cu vĕrulŭ ei, fiulŭ decedatului principe Mustafa-Fazyl-paşa. Totulŭ era gata pentru ceremonia, când se anunţă învitaţilorŭ că toaleta miresei, comandată la Paris, nesosindŭ încă, căsătoria s'a amênatŭ peste o lună. Bucatele pregătite pentru masa de nuntă fură împărţite sĕracilorŭ.

***

Inaintea tribunalului. — Se judecă unŭ procesŭ de divoţŭ: — Este doveditŭ, ḑice preşedintele, că nu dormĭ niciodată acasă, că trateḑĭ fórte rĕu pe soţia de-tale, că adesea chiar o şi batĭ. Este îngrozitorŭ, d-le, să batĭ o femeiă, şi încă o femeiă de 25 de anĭ. — Femeia, care plânge, se scólă repede de pe scaunŭ: Am numai două ḑecĭ şi patru de anĭ, d-le preşedinte.

***

Morţĭ cu viéţă. — Estragemŭ următórele dintr'o corespondinţă din Londra publicată de „*l'Independance belge*": Acum vre-o 6 lunĭ unŭ lucrătorŭ anume George Chilcot căḑù pe stradă perḑêndu-şĭ cunoştinţa; unŭ medicŭ declară că elŭ încetase din viéţă în urma unui anevrismŭ şi nenorocitulŭ ar fi fostŭ îngropatŭ de viu, dacă unŭ preotŭ n'ar fi manifestatŭ óre-carĭ îndoielĭ asupra stărei lui şi n'ar fi ordonatŭ să se întârḑie cu patru-ḑecĭ şi optŭ óre înmormêntarea sa. După trecerea acestui timpŭ, Chilchot îşĭ venì în sêmţirĭ şi cerù să bea unŭ ceai. Un altŭ casŭ aprópe identicŭ s'a propusŭ la Dalton-on-Furness. In urma unei bóle de trei săptĕmânĭ, o tênĕră fată anume Newell trebuia să fiă înmormentată, în ḑiua de 3 Octomvre s. n., când tocmai în momentulŭ în care era să fiă aşeḑată în coşciugŭ, ea deschide ochii şi scóse unŭ ţipetŭ înspăimêntătorŭ la vederea pregătirilorŭ funebre ce se făcéu. Aceste casurĭ au emoţionatŭ fórte multŭ opiniunea publică.

***

Căsătoriile Chineze. — Unŭ călĕtorŭ întorsŭ de curênd din Yunnan spune următórele despre unŭ obiceiu cu totulŭ ciudatŭ alŭ Chinezilorŭ: Când o jună fétă sufere d'o bólă óre-care, tatălŭ ei arată dorinţa d'a o căsătorì cu celŭ dintêiu care va ridica de josŭ unŭ ghemŭ de mătase, aruncatŭ în anume condiţiunĭ. Pentru acestŭ scopŭ se facŭ marĭ publicaţiunĭ. La ḑiua fixată, mulţimea se adună la pólele unei înălţimĭ pe care se află juna fétă şi de unde aruncă ghemulŭ. Concurenţi, se aruncă asupra lui. Invingĕtorulŭ, orĭ-cine ar fi elŭ, are dreptŭ să ia pe fétă în căsătoriă. S'au vĕḑutŭ fetei care suferéu de bóle mortale, că şĭ-au găsitŭ unŭ soţŭ,

***

Pentru cei ce beau. — Ḑiarulŭ »Higiena" publică o tabelă comparativă de probabilităţile vieţei pentru bĕutorii moderaţĭ şi pentru acei ce se abţinŭ totalmente. După acéstă tabelă, unŭ bĕutorŭ moderatŭ, la vîrsta de 20 anĭ, póte spera să mai trăiască 15—6 anĭ; la trei-ḑecĭ, 13; la patru-ḑecĭ 11—6; la cincĭ ḑecĭ 10—8; la şése-ḑecĭ 8—9. — Probabilitatea pentru cei ce se abţinŭ e cea următóre: La două ḑecĭ de anĭ, 44—2: la trei-ḑecĭ 36—5; la patru-ḑecĭ 28—8; la cincĭ-ḑecĭ 21—25 şi la şése-ḑecĭ 15—29.

***

O bandă de hoţĭ micĭ. — Poliţia din Filadelfia a arestatŭ o bandă de copii, carĭ făcéu toţĭ felulŭ de hoţii. Acéstă bandă era de mai multŭ timpŭ urmărită, dér nu s'a pututŭ descoperì, decâtŭ numai în urma denuţării unui afiliatŭ alŭ ei, anume Mc Closkey, în etate de 11 anĭ. Acestŭ copilŭ a fostŭ surprinsŭ pe când voia să vênḑă două lanţurĭ de aurŭ cu brelocurĭ, nevoindŭ să spună de unde le avea. Numai după-ce a fostŭ dusŭ la o secţiune a poliţiei, s'a hotărîtŭ să mărturiséscă totŭ. Elŭ fusese însărcinatŭ să vênḑă lanţurile de aurŭ de către unŭ copilŭ de aceeaşĭ etate ca şi dênsulŭ, Harry Shall, pe care îlŭ cunoscea de când se jucau împreună pe strade. Tovarăşii de jocurĭ se făcură îndată prietenĭ intimĭ, şi în ḑiua în care Shall creḑù că Mc Closkey este demnŭ de încredere, îi făcù cunoscutŭ subt celŭ mai mare secretŭ, că era şefulŭ unei bande de hoţĭ, care făcea afacerĭ strălucite în cartierŭ şi ale cărei întrunirĭ nopturne se ţinéu într'o casă neocupată, Nr. 704, Green street. In urma acestorŭ destăinuirĭ, casa fù încunjurată de agenţii poliţiei, şi într'o nópte vĕḑură eşindŭ printr'o uşe de din dosŭ şése micĭ strengarĭ, ducêndŭ unŭ sacŭ şi diverse pachete. Acestĭ copii au fostŭ toţĭ arestaţĭ, spunêndŭ cum îĭ chiamă, şi anume: Harry Shall, alias Charles Price, şefulŭ bandei; fraţii Ioseph şi Richard Jeffries, Frederick Shyder, George Kink şi John Rumer. Saculŭ şi pachetele, pe carĭ le ducéu, erau pline de obiecte de argintŭ, haine şi alte obiecte de valóre de 800 dolarĭ. Mărturisiră că tóte aceste obiecte au fostŭ furate din casa d-lui Alfred Box, care era la ţéră cu familia lui. Se trimisŭ câţiva agenţĭ pentru a visita casa, şi la întórcerea lorŭ declarară cu admiraţiune, că fusese jefuită întocmai ca cum ar fi fostŭ vorba de nisce hoţĭ în tótă puterea cuvêntului şi cu cea mai mare esperinţă. Pare că micii prisonierĭ suntŭ de familiă cum se cuvine şi că au întratŭ în acéstă carieră împinşĭ numai de-o vocaţiune instinctivă şi fără ca părinţiĭ lorŭ să fi sciutŭ ceva în acéstă privinţă.

INSCIINŢARE BIBLIOGRAFICA.

Amŭ onóre a aduce la cunoscinţă Ven. Clerŭ română. cumcă opurile mele: »Cuvêntărĭ bisericescĭ Tom. III.« şi „Orientele cat." cu începutulŭ lui Octomvre s'au pusŭ sub tiparŭ şi cu capĕtulŭ lui Noemvre se vorŭ espeda prenumeranţilorŭ. Pentru înlesnirea procurărei mai prelungescŭ terminulŭ de prenumeraţiune încă până la 10 Noemvre, rugândŭ pe P. Ven. DD. colectanţĭ să binevoéscă a-mĭ trimite cólele de prenumeraţiune până la acestŭ terminŭ, căcĭ aceia ale cărora nume vorŭ veni după terminŭ, nu se vorŭ considera de prenumeraţĭ şi vorŭ pute primi opurile numai pe lângă preţulŭ de boltă, 2 fl. de esemplarŭ.

Din »*Resultatele Filosofiei*" se mai află esemplare cu preţulŭ de 60 cr. şi prenumeranţilorŭ sosiţĭ se espedéză îndată după rennapoiarea cólelorŭ de prenumeraţiune.

Gherla, 2 Octomvre 1885.

Ioanŭ Papiu, preotŭ.

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurel Mureşianu.

---

gândurĭ rele şi de multe apucăturĭ rele, la carĭ suntŭ espuşĭ tinerii, cărora le place să petrécă timpulŭ în comoditate.

Gândiţi-vĕ totdéuna la binele celŭ mare, ce re sultă din munca vóstră.

Gândiţi-vĕ că resultatulŭ mumei nóstre are să înalţă prestigiulŭ vostru şi renumele poporului, din care vĕ trageţĭ.

Gândiţi-vĕ, că poporulŭ vostru póte să-şĭ câştige unŭ nume bunŭ în lume numai astfelŭ, dacă fii din care se compune, şi cu deosebire fiĭ, carĭ suntŭ chiemaţĭ a se ocupa cu cartea, vorŭ căuta să-şĭ pună idealele lorŭ, ţintele doririlorŭ şi aspiraţiilorŭ lorŭ nobile mai susŭ, decâtŭ cum şi le punŭ fii naţiunilorŭ streine.

Căcĭ numai astfelŭ este cu putinţă o singură biruinţă în lupta de întrecere spirituală a naţiunilorŭ luminate.

Românului studentŭ nu'i este iertatŭ să rĕmână îndĕrĕtulŭ studentului străinŭ nicĭ în voinţă, nicĭ în stăruinţă, nicĭ în putere spirituală.

Căcĭ pe nicĭ unŭ tĕrêmŭ alŭ vieţii sale private şi publice nu'i este iertatŭ Românului să'lŭ întrécă streinulŭ.

Şi de ar fi acela descendentulŭ orĭ-cărei naţii luminate şi puternice din lume.

Căcĭ Dumneḑeu a împodobitŭ pe Românŭ cu frumóse darurĭ trupescĭ şi sufletescĭ.

I-a datŭ putere şi frumseţe trupéscă, i-a datŭ o minte sănătósă firéscă, după cum rarŭ vei vedé la alte naţii.

Nu noi Românii ḑicemŭ acésta despre noi, ca scopŭ de a ne lăuda.

Streinii au ḑisŭ şi o ḑicŭ mereu spre lauda numelui nostru.

Căutaţĭ decĭ, iubiţĭ studenţĭ, să justificaţĭ aceste părerĭ ale streinilorŭ pronunţate în favorulŭ nostru.

Nu îngropaţĭ talentulŭ, care Dumneḑeu l'a datŭ cu profusiune, fiilorŭ nĕmului nostru.

Căutaţĭ a'lŭ desvolta cu înţelepciune avêndŭ, în vedere totdéuna ţelulŭ aspiraţiilorŭ îndreptăţite ale fundatorilorŭ gimnasiului nostru şi ale minţii vóstre lămurite.

Dară nu perdeţĭ din vede, de a vĕ împodobì inima vóstră cu tablourĭ de virtute.

Tóte străduinţele vóstre, tóte opintirile vóstre, tótă sciinţa vóstră va fi fără preţŭ, dacă inima vóstră va fi deşértă, săracă de sentimente nobile morale.

Sentimentele morale ale inimei vóstre vorŭ fi călăuzii vostri prin viéţă, vorŭ fi aculŭ magneticŭ, care vĕ va ferì şi va îndrepta sigurŭ paşii vostrii printre stâncile primejdióse ale coruptiunei.

Numai luminaţĭ de raḑele binefăcĕtóre ale sciinţei şi împodobiţĭ ca virtuţĭ de totŭ felulŭ veţĭ puté fi aceea ce au doritŭ fundatorii, când au pusŭ temelie acestui templu al sciinţei şi alŭ virtuţii.

Numai povĕţuiţĭ de luminile Sfin. Sofii, veţĭ puté fi aceea ce se ḑice despre voi că sunteţĭ: speranţa poporului vostru, spre binele şi fericirea vóstră, spre folosulŭ, mărirea numelui fundatorilorŭ institutului nostru şi spre mândria îndreptăţită a poporului nostru românescŭ!

Cursulŭ la bursa de Viena

din 12 Octombre st. n 1885.

Rentă de aurŭ 4%	96 95
Rentă de hârtiă 5%	90.—
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	148 25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	96.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	125
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	109.—
Bonurĭ rurale ungare	101.50
Bonurĭ cu cl. de sortare	101.50
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	102.25
Bonurĭ cu cl. de sortare	101 50
Bonurĭ rurale transilvane	101.50
Bonurĭ croato-slavone	102.—
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	97 75
Imprumutulŭ cu premiu ung.	117.25
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	120.75
Renta de hărtiă austriacă	81.25
Renta de arg. austr.	82.30
Renta de aurŭ austr.	108 75
Losurile din 1860	139 50
Acţiunile băncel austro-ungare	859 —
Act. băncel de creditŭ ung.	281 75
Act. băncel de creditŭ austr.	280 50
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	6 01
Napoleon-d'orĭ	10.00
Mărcĭ 100 împ. germ.	61.85
Londra 10 Livres sterlinge	125.85

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 28 Septemvre st v. 1885.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%).	86	86¾
Renta rom. amort. (5%)	92	93
» convert. (6%)	87	88
Împr. oraş. Buc. (20 fr.)	30	32
Credit fonc. rural (7%)	100½	101½
» „ „ (5%)	85½	86½
» » urban (7%)	97	98
» » » (6%)	90	91
» » » (5%)	80½	81½
Banca naţională a României	1120	1130
Ac. de asig. Dacia-Rom.	250	255
« » » Naţională	205	210
Aurŭ	12.25	12.75
Bancnote austriace contra aurŭ.	2.02	2.04

Cursulŭ pieţei Braşovŭ

din 12 Octombre st. n. 1885.

	Cump.		Vênd.	
Bancnote românescĭ		8 82		8 8[illegible]
Argint românesc	»	8 75	»	8 8[illegible]
Napoleon-d'orĭ	»	9.96	»	10—
Lire turcescĭ	»	11.17	»	11.25
Imperialĭ	»	10.15	»	10 20
Galbenĭ	»	5 90	»	6—
Scrisurile fonc. »Albina«	»	100.50	»	101.—
Ruble Rusescĭ	»	122.—	»	123.—
Discontulŭ	»	7—10 % pe anŭ.		

Numere singuratice à 5 cr. din „Gazeta Transilvaniei“ se potŭ cumpĕra în tutungeria lui I. GROSS.

Nr. 5847/1885
pol.

Publicaţiune.

Subscrisulŭ Magistratŭ aduce la cunoscinţa generală, că licitaţiunea pentru arendarea păşiunei de oi ernatică pe hotarulŭ Sighişórei pe anulŭ 1885/6 se va ţiné în cancelaria magistratuală de aicĭ pe calea ofertelorŭ făcute în scrisŭ.

Ofertele la carĭ este a se alătura vadiulŭ de 100 fl. şi carĭ trebue sĕ conţină şi observarea, că oferentului i suntŭ cunoscute condiţiunile de licitare şi că li se supune făr' de nicĭ o reservă, sunt a se poseda pănă la terminulŭ susŭ arătatŭ la presidiulŭ magistratualŭ.

Condiţiunile de licitare se potŭ vedé aicĭ la magistratŭ în timpulŭ órelorŭ de oficiu ordinare.

Sighişóră, 6 Octobre 1885.

Magistratulŭ orăşănescŭ.

Concursŭ.

(3 3)

La scóla gr. cath. principală din Lăpuşulŭ-ungurescŭ, reactivându-se în acestŭ anŭ postulŭ de învĕţătorŭ secundarŭ, prin acésta se escrie concursŭ.

Cei ce dorescŭ a ocupa acestŭ postŭ împreunatŭ cu unŭ salariŭ anualŭ de 160 fl. v. a. ce se vorŭ solvì în rate lunare şi 40 fl. v. a. banĭ de quartirŭ, la olaltă 200 fl. v. a., deocamdată, — sĕ 'şĭ suştérnă la subscrisulŭ pănă în 31 Octobre a. c. incl. recursele sale proptite cu documentele necesarii: atestatŭ de cualificaţiune, despre cunoscinţa limbei magliare, de cântareţŭ bunŭ ş. c. l.

Deşiu la 4 Octomvre 1885.

Gabrielŭ Manu,
preşedintele comitetului scolasticŭ.

Anunţămŭ acelorŭ onoraţĭ cetitorĭ, carĭ vorŭ binevoi a se aboná la fóia nóstră de aicĭ încolo, că avemŭ încă în reservă numerĭ dela începutulŭ anului 1885 prin urmare potŭ sĕ aibă colecţiunea completă.

Mersulŭ trenurilorŭ

pe linia **Predealŭ-Budapesta** şi pe linia **Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta** a căilor ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Trenŭ accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucurescĭ	—	5.00	7.45	—
Predealŭ (	—	9 45	12.50	—
(	—	9.47	1.09	—
Timişŭ	—	10.11	1.40	—
Braşovŭ (	—	10.44	2.27	—
(	6.22	10.51	2.55	—
Feldióra	7.01	11.18	3.38	—
Apatia	7.33	11.36	4.17	—
Agostonfalva	8.01	11.51	4.47	—
Homorodŭ	8.45	12.23	5.42	—
Haşfaleu	10.10	1.19	7.37	—
Sighişóra (	10.29	1.30	8.01	—
(	10.39	1.37	8.21	—
Elisabetopole	11.19	2.05	9 05	—
Mediaşŭ	11.54	2.25	9.43	—
Copsa mică	12.12	2.36	10.02	—
Micăsasa	12.56	—	6.20	—
Blaşiu	1.30	3.13	6.59	—
Crăciunelŭ	1.45	—	7.15	—
Teiuşŭ	2.11	3.40	7.43	—
Aiudŭ	2.55	4.01	8.29	—
Vinţulŭ de susŭ	3.17	—	8.55	—
Uióra	3.24	—	9.04	—
Cacerdea	3.31	4.24	9 12	—
Ghirisŭ	4.09	4.49	10 23	—
Apahida	5.36	—	12.32	—
Clusiu (	5.56	5.58	12.59	—
(	6.08	6.08	—	8.00
Nedeşdu	6.29	—	—	8.34
Ghirbĕu	6.45	-	—	8.59
Aghirişŭ	7.00	--	--	9.34
Stana	7.26	—	—	10.16
Huiedinŭ	7.48	7.14	—	11.04
Ciucia	8.28	7.43	—	12 17
Bucia	8.47	—	—	12.47
Bratca	9.06	—	—	1.21
Rév	9.26	8 22	—	2.05
Mezŏ-Telegd	10 01	8.48	—	3.08
Fugyi-Vásárhely	10.20	—	—	3.39
Várad-Velinţe	10.30	—	—	3.55
Oradia-mare (	10.37	9.13	—	4.06
(	10.51	9.18	10.37	—
P. Ladány	12.37	10.31	12 59	—
Szolnok	2.58	12.07	4.45	8.22
Buda-pesta	6 00	2.10	10.05	10.30
Viena (	6.35	2.45	10.50	—
(	3.00	8 00	6.05	—

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ omnibus	Trenŭ accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	—	7.15	—	—	—
Budapesta	6.47	1.45	3.15	6.20	8.00
Szolnok	10.37	3.4[illegible]	7.29	9.11	11.4[illegible]
P. Ladány	1.44	5.21	8.27	11.26	2.31
Oradea mare	5.33	6.41	—	1.28	—
Várad-Velencze	—	—	9.45	2.00	—
Fugyi-Vásárhely	—	—	9.59	2 11	—
Mezö-Telegd	—	7.14	10.28	2.34	—
Rév	—	7.42	11.36	3.18	—
Bratca	—	—	12.1[illegible]	3.41	—
Bucia	—	—	12.43	4.01	—
Ciucia	—	8.31	1.31	4.26	—
Huiedin	—	9.01	2.56	5.08	—
Stana	—	—	3.29	5.27	—
Aghiriş	---	—	4.0[illegible]	5.50	—
Ghirbĕu	-	—	4.18	6.02	—
Nedeşdu	—	—	4.36	6.24	—
Clusiu (	—	10.0	5.05	6.43	—
(	12 0[illegible]	10.16	—	7.03	—
Apahida	12.31	—	—	7.26	—
Ghiriş	2.16	11.24	—	8.51	—
Cucerdea (	3.12	11.43	—	9.31	—
(	3 32	11.45	—	9.43	—
Uióra	3.41	—	—	9.51	—
Vinţulŭ de susŭ	3.59	—	—	9.58	—
Aiudŭ	4.25	12.08	—	10.2[illegible]	—
Teiuşŭ	4.50	12.22	—	10.44	—
Crăciunelŭ	5.41	—	—	[illegible].28	—
Blaşŭ	6.02	12 57	—	11.44	—
Micăsasa	6.40	—	—	12.18	—
Copşa mică	7.00	1.27	—	12 36	—
Mediaşŭ	—	1.45	—	1.22	6.01
Elisabetopole	—	2.06	-	1.56	6.40
Sigişóra	—	2.31	—	2 34	7.20
Haşfaleu	—	2.50	—	3 02	8.01
Homorod	—	3.48	—	[illegible] 41	10.05
Agostonfalva	—	4.19	—	5 30	11.02
Apatia	—	4.34	—	6.03	11.37
Feldióra	—	4.53	—	6.35	12.14
Braşovŭ (	—	5.20	—	7.14	1.09
(	—	5 30	—	—	1.50
Timişŭ	—	6.07	—	—	2.48
Predealŭ (	—	6.32	—	—	3.23
(	—	7.30	—	—	4.56
Bucurescĭ	—	11.35	—	—	9.40

Nota: Órele de nopte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Teiuşŭ	11.09	—	3.56
Alba-Iulia	11.46	—	4.2[illegible]
Vinţulŭ de josŭ	12.20	—	4.53
Şibotŭ	12.52	—	5.19
Orăştia	1.19	—	5.41
Simeria (Piski)	1.48	—	6.08
Deva	2 35	—	6.39
Branicĭca	3.04	—	7.04
Ilia	3.36	—	7.29
Gurasada	3.50	—	7.41
Zam	4.25	—	8.12
Soborşin	5.09	—	8.49
Bĕrzova	5.56	—	9.29
Conopŭ	6.18	—	9.49
Radna Lipova	6.57	6 14	10 23
Paulişŭ	7.12	6.30	10.37
Gyorok	7.27	6.47	10.52
Glogovaţŭ	7 56	7.17	11.18
Aradŭ	8.10	7.32	11.32
Szolnok (	2.39	12.00	4 5[illegible]
(	3.16	12.14	5.10
Budapesta	7.10	2.10	8.16
Viena	—	8.00	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiuşŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ acceleratŭ	Trenŭ omnibus
Viena	11.00	7.15	—
Budapesta	8.05	1.45	8 00
Szolnok (	11.02	3.44	11.40
(	11.12	4.02	12 00
Aradŭ	3.37	7 53	5.25
Glogovaţŭ	4.13	—	6.19
Gyorok	4.38	—	6.46
Paulişŭ	4.51	—	7.00
Radna-Lipova	5 10	—	7.23
Conopŭ	5.38	—	7.51
Bĕrzova	5.57	—	8.10
Soborşin	6.42	—	5.58
Zam	7.14	—	9.28
Gurasada	7.43	—	9.56
Ilia	8 01	—	10.17
Branicĭca	8.21	—	10.38
Deva	8.47	—	11.05
Simeria (Piski)	9.05	—	11.23
Orăştiă	10.10	—	12.24
Şibotŭ	10 43	—	12.53
Vinţulŭ de josŭ	11.04	—	1.22
Alba-Iulia	11.19	—	1.40
Teiuşŭ	12 05	—	2.34

Aradŭ-Timişóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne
Aradŭ	6.00	12.55	8.25
Aradulŭ nou	6.25	1.21	8.36
Németh-Ságh	6.50	1.46	8.54
Vinga	7.19	2 18	9.13
Orczifalva	7.38	2.36	9 25
Merczifalva	7.56	2.53	9 36
Timişóra	8.42	3.40	10.06

Simeria (Piski) Petroşenĭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Simeria	6 30	11.50	2.23
Streiu	7 05	12.27	3.00
Haţegŭ	7.53	1 19	3.49
Pui	8.46	2.10	4.40
Crivadia	9.33	2.57	5.28
Baniţa	10.11	3.35	6.07
Petroşenĭ	10.43	4 04	6.[illegible]9

Timişóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timişóra	6.07	12.25	5.00
Merczifalva	6.40	1.16	5.50
Orczifalva	6.51	1 34	6.07
Vinga	7.08	2.04	6.32
Németh-Ságh	7.23	2.25	6.53
Aradulŭ nou	7 40	2.54	7.24
Aradŭ	7.50	3 10	7.40

Petroşenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de pers.
Petroşenĭ	6 49	9.33	5 28
Baniţa	7.27	10.14	6.08
Crivadia	8.06	10 54	6.4[illegible]
Pui	8.50	1[illegible] [illegible]7	7 35
Haţegŭ	9.31	12 17	8 02
Streiu	10.16	12.58	8 44
Simeria	10.53	1,35	9.15

Tipografia ALEXI, Braşovŭ.